

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. V. Évf.

Márkisevci, 1926. február 28.

Broj 9 .Szám.

„Šolstvo

je madžarska vlada v Prekmurju ravno tako zanemarjala, kakor gospodarstvo naših Prekmurcev. Manjkalo je ponekod šole sploh, drugod so le nižje organizirane Dr. Pirkmajer veliki župan mariborske oblasti prosi zato od podrejeni šolski nadzornikov točen načrt, da se po potrebi zgrade 2—3 šole kjer je najbole potrebno.“ Dotégamao je szlávospévanye glászila pretirane demokrátiye „Jutro“ v nyé 42. broji od 20. t. m 1926.

Nikaj nebi meli k tomi praviti, csi bi nebi tá pizáva demokrátske mladine, „narodnyákov“ glászilo bilô. Ar tak miszlimo, ka vszáki narodnyák dnez „ze rëszan prehodjeni more bidti, csi je doszëmao escse në pôsztao z-puritannosztjov szlovansztva, te nezadolëmo zadosztno povdárjati tiszto isztino, ka szo tã kricsácsi niti në právi i zavedeni szlovenci, nego pod vplivom nigdasnyega habsburskoga nazadomesztsávanya, kí szo odkriti i tihi nájkéksi vražniki bilí vögrov. Csi sto isztinszki nacionaliszt scsé bidti i tüdi csüti nacionalno, te more znati tã, ka drüge národe trbë naméri niháti i je në ogrizávati, nego tembole szvoje národnoszt postúvati i csúvati, kak i tã lübi i csúva vszáki drüge národnoszt szvojo. Ausztrij-szki bôrokratizem i vražnistvo naj sze neobüdjáva vu szlovenci kí bi mogli bidu idealisztí cslovecsi pravíc, bögse povedano naj sze neprinása sztári szisztém vu naso mládo drzávo od taksi lüdí, kí szo napunjeni sztároga dühá i rávno záto kricsíjo tü, naj je niscse za tákse nema, kaksí szo v isztini

Od osznovni söl je gucs. „Jutro“-v dopisznik právi ka je vogrszka vlada zanemárla solé rávnotak, kak vérsztveni sztális denésnyega Prëkmurja, ka je pa drügo nikaj në, kak navádna zmislenoszt. Bár bi meli mí v Prëkmurji táksi vérsztveni naprëdek kak szmo ga meli nigda, i veszelili bi sze nisterni csi bi solsztvo tak sztalô, kak je nigda sztalô. Nemremo pa praviti ka je tomi vzrok drzáva, kak taksa, nego tiszti kompetentni. kí malomárnoszt szamo do Prëkmurja vszëga. Isztina je pa, ka moremo zagotovíti, ka je nigdasnya vogrszka vlada, gda szo escse ple-

menitási meli vu rokáj ravnanye, bíla natom, ka naj sze naváden vesznícsar nenavcsi doszta, ár kém nezavcsenësi bôde, témbögse bode za zavcsne i bogate. Vendar je pa tã vsze premínôlo v zádnyoj deszetini. Poglednimo csi szmo në dôbili edemnászet nôvi söl v Prëkmurje, neposzredno pred bojnszskim vrëmenom. Ali ka je naprillko v Otovci tüdi bíla sôla i jeszte escse i dnez, tomi je në kríva vogrszka vlada csi dnez nasa drzáva nescse dati drzávne podpore, i ka nëga vunyô vucsitela i ka drzáva vu szvoje oszkrbo prevzeti tã sôlo nescse. V Pince vëszí tüdi jeszte sôla, zakaj pa nëga vucsitela zanyô? I dônok je bilô zane-márjeno té, në pa dnez?

Známo, ka csi isztino vöpo-vëmo, ka sze nam gláva sztere, ali vu tom táli nemremo tiho bidti, ár tü národ trpi skodo, ešče vékso skodo pa prisesztá generácija. Kaží i pretirannoszt „Jutra“ tüdi nemremo trpeti, ár csi bi isztino stela pred szvoje cstitele posztaviti, te bi mogla povedati, ka csi je kaj stela zanamáriti nigdasnya vogrszka vlada v Prëk-

murji, te bi rávno pri solsztví nebi, ár je nyé cil magyarizëranye bio, za stero je solsztvó najprimernëse szredsztvo, nebi pa tüdi vérsztveno zanemárla, ár je z-toga haszek mëla. Poglednite naso 'zivínorejo, csirávno je 'ze degenerirana, sze vszedno vídi, ka je mogla prima bidti, da je escse i dnez ne szamúvanya vrédna.

Nescsemo kritizërati naso drzávno upravo, ár je escse mláda, pri zacsetki, stero delo sze dén od dnéva pobogsáva lëko, szamo scsémo naocsi vcrsti lázi „Jutra.“ stera szamo venkrajívo zná szôditi. Ne szôdite venkrajívo i nesinfajte drügo, nego pokázte példo bôsega csinënnya, Mi Prëkmurci tüdi nézelëmo od denésnye up-rave nikaj vecs i bögsega, szamo ka je za blagor lüdsztva, za dob-rôto nasega prebiválsztva v Prëk-murji. Csi do sze delale nôve sôle, je ne zaszlúzenoszt demokrátszki agentov i predsztávníkov, temvecs vláde, bole — potrebe. Söl pa ka mámo ji je zadoszta szamo dobro trbë vcsiti vu nyí i potrebne nam skolnike dati, kí szo puni kultornoga dühá.

Kihirdették a statáriumot Görögországban.

Az athéni rendörség pénteken és szombaton tovább folytatta a letartóztatásokat. Eddig több mint négyszáz embert tartóztattak le, közöttük számos magasrangú tisztet, akik Papanasztászkú volt görög miniszterelnökökkel összeköttetésben álltak. A rendörség a Vénizelosz-párti politikusok lakásán házkutatást tartott. A hivatalos lap szombati száma közli Pangalosz rendeletét, a mely elrendeli, a rögtönítélő bírósáddal egész Görögország területére.

Athénben az a hír terjedt el, hogy Plasztirasz generális, aki tulaj-

donképpen a forradalom megszervezője és aki eddig Svájcban tartózkodott és onnan irányította a mozgalmat, néhány nappal ezelőtt elutazott Svájból és most Délszerbiában tartózkodik, közel a görög határhoz. Ezt a hírt azonban Beogradban illetékes helyen megcáfolták.

Pangalosz miniszterelnök elrendelte, hogy a fegyvereket mindenki huszonnégy óra alatt szolgáltatssa be a rendörségnek. Hir szerint Pangalosz vasárnapra tervezett szaloniki utazását elhalasztotta.

Letartóztattak egy román tábornokot.

A Fokker repülőgyár bukaresti intézete ellen megindított vizsgálatot még nem fejezték be. A hadügyminisztérium által kiküldött bizottság eddigi vizsgálata kétségtelenül megállapította, hogy a repülőgyártól rendelt ötven darab katonai repülőgép átvételénél súlyos visszaélések történtek.

A Fokker-cég a hadügyminisztérium részéről kiküldött Hentiescu tábornokot és Beroínade alezredest tizenkét millió lejrel megvesztegette, hogy a repülőgépek átvételénél ne akadékoskodjanak és a kevésbé megfelelő aeroplánokat is vegyék át. A hadügyminiszté-

rium a két tisztet és Juergát, a Fokker-cég bukaresti megbízottját letartóztatta. A letartóztatottak tagadják a vádat, a vizsgálóbizottság azonban adatokat szerzett ellenük, többek közt megszerezte azokat a siffrírozot táviratokat, melyeket a vesztegetésekről Juerga küldött a repülőgyár igazgatójának. A titokzatos vesztegetési ügyben a katonai bizottság ki fog hallgatni még több magasállású tisztet, akik jelenleg a hadügyminisztérium repülőosztályában teljesítenek szolgálatot.

Je vsze mogôcse?!

»Gda bôde pri vszákoj hízi krçsma, vu vszákoj vëszí gosztúvanye i po cëlom szvétí szenye: szamo te sze zacsnë tã veszé-lo živlenye,« — tak je erkla nigdasnya baba. I ovo, në szmo sze szkorda vcsakali toga vrëmena? Nase oblásztí rade podeljávajo krçsme tak, ka szmo sze vcsakali, da rëszan malokanë je pri vszákoj hízi krçsma, naj szamo plácsajo takso. Fasenszke dnëve szmo 'zíveli v krátkom, i je nevtaíjvo bilô vu vszákoj vëszí gosztúvanye, ka niti vezdaj, vu posztíni dnévaj, sze nepre-trgne. Po cëlom szvétí bôde v krátkom szenye, ár 'ze tá nájmësa vesznica tüdi proszi szenye, ka, csi oblásztí nebôde previdna, sze tüdi dovoli. Z ednov recsjôv sze približáva zaželjeno vrëmen, gda sze nam mogôcse dônok odprejo ta vráta — eldorádôja. Csi je národa dobrôta szamo od toga odvíszna, kak je tã tá nigdasnya baba prorokúvala, te naj szamo bôdejo tá vnôga szenyá tüdi, csi vsze drügo jeszte, naj sze vendar docsákamo nednôk te dobrôte, stero cslovek dnez nemre escse doszëgnoti i 'zívati ...

Kelko bi bíla oskodúvana M. Szobotska obcsina, csi bi pôleg tã, ki szo telko pënez mogli potrositi i odneszti, nebi bilô táksega odgovorníka, kí má vrédnost, da lëko povrnë vsze nasztáno skodo? Zakaj je pa 'ze telkokrát naglásano tüdi i na etom meszti, ka obcsinszko vértúvanye trbë tüdi i od oblásztí sztráni kontrolërati, stero predpisúje escse i dnez valáni zákon. Kelko sze godí taksega dela po provinci, naimre pa escse i od sztráni taksi garentov, kí právíjo ka: „tak dugo bodem riftar kak dugo scsémo“. Zpostenimi obcsinszkiimi volítvami nebi bilô namesztno tomi konec napraviti, csi 'ze ednôk kontrole nëga?

Sto je bole zanemárlao solsztvó, jeli tiszti kí je dao nôve sôle pôvati i je namesztó v nyé rédnó zavcsene vucsitela, ali pa tiszti, kí je vu té 'ze obsztójëcse sôle në dao imenúvati vucsitela ali pa takse, kí szo brez vszáke njim potrebne praksze? Sto zná preszôditi, naj má nadáljo rêcs. Mogocsna szo rázlocsna mislënnya, v pricipi bi pa vendar ono prvëse postúvanya vrédno bilô.

Prëk od vögla obcsinszke híze jesztejo niksi paklavi cigli, pó barikáda, kí szo tá escse z-tiszte dôbe nametani, gda szo nikse pumpanye meli na dvoricsi obcsinszke híze, stero je obcsini tak na drágo prislo. Szten Barikádovim Tinekom sze, náimre po nocsi, dosztrakrát nájdejo Poteknesov Gyôza, gda obá od vögla guszlërata, kak sze küsüjejo Znoszm Fercek z Zemlovov Ajncskov. Nevëmo ka gosp. Gerentov Stevan zakaj tã tak dugo nevzemejo na pamet i bi je supërati dáli nikam na drügo meszto, kama 'ze sztári Satorar znájo.

Nagy vita a prágai parlamentben a frank-ügyről.

PRÁGA. A képviselőház megkezdte közepes érdeklődés mellett a vitát Benesnek a frankügyben tartott expozéjáról.

Dr. Czech (német szociáldemokrata) a frankafférből kifolyólag mindenk előtt a cseh sajtó szerepét ostromozza. A cseh sajtó először úgy ment neki Magyarországnak a frankügy alkalmából, mintha ki akarta volna emelni sarkaiból.

Hrusovski (cseh nemzeti szocialista) szerint Magyarország egyik kezét koldulni nyújtotta ki Nyugat felé, másik kezében pedig tört rejtegetett azok számára, akik megsegítették. A magyar uralkodóosztály erkölcsi züllöttsége közismert. A magyar zseni degenerált gyávasága az összeomlás után mutatkozott meg legjobban.

Szüllő Géza (magyar keresztényszocialista) kiemeli azt a képmutatást, amellyel Benes a pacifizmus kérdését kezeli. Óriási az ellentét Benes szavai és tettei között. Benes, Apponyit, Bethlent és Telekit le akarná intrikálni a népszövetség szinpadáról, mert fél konkurenciájuktól; igazi célja, Magyarország guzsbakötése és ezt a szándékát pacifista szemforgatással leplezi.

Szüllő a félvidéki magyarság nevében kijelenti, hogy hiába kötne Benes Magyarországgal garancia paktumot, amíg saját magyar kisebbségével meg nem

egyezik, addig nem lesz itt megnyugvás.

Dubiczky (cseh agrárpárti) úgy látja, hogy Benes expozéja tulságosan tartózkodó volt, tekintettel arra, hogy a frankhamisítás bebizonyítottan az európai béke felforgatására irányult.

Schollich (német nemzeti) kimondott gyűlöletet állapít meg úgy a cseh sajtó, mint a kormánypárti cseh szónokok részéről. Reakcióról, Horthy-terrortól szavalnak a parlamentben; érdekes, hogy a magyar rezsim ellen Kun Béla idején nem tiltakoztak ilyen hevesen. Ami a sokat emlegetett oligarchiát illeti, az Csehországban is megvan, csak hogy főnemesi címek nélkül.

Magyarország Prokrustes-ágyban fekszik; nem csoda, hogy nem tud békén maradni. A magyar tud lázadni sorsa ellen; nem tántorog olyan apatikusan a bizonytalanság útján, mint például a német. Csehországnak semmi köze ahhoz, hogyan ren-

dezkedik be Magyarország, akár-e királyt és kit akar annak.

A szónoknak erre a kijelentésére heves összetűzés támad a német nemzetiek és a cseh koalíciópártiak között.

Schollich szembeállítja ezután a frankhamisítással a csehek háborualatti igazsághamisítását, amely még ma sem ért véget.

A legnagyobb hamisítás volt, hogy Benes a békekonferencián azt állította, hogy a nemzetiségek önként csatlakoztak a cseh államhoz. Mutassanak egyetlen mátyart vagy németet, aki ezt Benesnek aláírta!

Patzel (német nemzeti szocialista) úgy véli, hogy rá kell bízni a magyar kormányra az affér megvizsgálását.

Korláth (erdőskárpátokbeli magyar nemzeti párti) minősítetlenné mondja a cseh sajtókampány írásmódját Magyarországgal szemben. A csehországi magyar kisebbség ma is változatlan szeretettel gondol a magyar anyaföldre.

Radič-párt résztvesz a parasztinternacionálé prágai kongresszusán.

A parasztinternacionálé csütörtökön Prágában kongresszust tart, melyre meghívást kapott a horvát parasztpárt is.

A kongresszuson a Radič-pártot Radics Pavle agrárreform-miniszter, Predavec József, a párt alelnöke, Kosutics Agoston főtitkár, és Herceg Rudolf, a Dom szerkesztője fogja képviselni. A delegátusok kedden délelőtt in-

dulnak el Prágába, ahol a kongresszusra összejönnek a román parasztpárt, a lengyel földművelőszövetség, az eszt parasztföderáció és a bolgár parasztpárt kiküldöttjei.

A prágai kongresszus, melyet a Svehla vezetése alatt álló agrárpárt rendez, előreláthatólag két három napig fog tartani.

Lemond a Bratianu-kormány.

Bratianu miniszterelnök betegágyából levelet intézett Ferdinánd királyhoz. A levélben Bratianu bejelenti a kormány lemondását.

A keddre összehívott parlamenti ülést nem tartják meg és a legközelebbi ülés március 1-én lesz. A közvéleményről ezideig még nem adtak ki hivatalos jelentést.

Glászi—Hirek.

— Invalidi! Naznánya sze vojn. invalidom, ka szo uverěnya za polovicno vo'zno 'ze prisla. stere zdrů'zenyá kotrige lěko do-bíjo pri tájnistvi vszako nedelo i szvétek med szlů'zbenimi vōrami. Szebov je prineszti cslánszke kni'zice.

— Nōvi gerenti. Nameszto Pūvar J. je za gerenta imenūvani v Sodisinci Sostaréc József. V Kupsinci pa nameszto Cigūth Franca je za gerenta imenūvani Varga Franc.

— Oskoditelje obcsinszke blagájne v M. Szoboti, kak sze csūje, szo odísli po szvoji zacsenyi potáj. Gyōri Kálmán je odísao na vogrszko, G'rišek pa — praj — v válovje na nicsvrědno 'zivlěnye perōvne vodé — Száve, gde bi szi mogeo nájtí zaszlů'zeno szmrt. Mogōcse sze nyemi na vajati skoda vidlo . . .

Biró Panna.

Öregbiró uram kis kertj aljában —
Tubarózsa nyílik legeslegjában;
Tubarózsa melet liljomarcu lányka,
Biró Panna, éppen szeretőjét várja;
Várja napfogytáig, várna örökkéig,
Szívverése elhat gazdag uri népig.

Alkonyatra váltott, - szellő csókja reszket;
Cifra uri szolga kis kerthez közelget:
»Panna, gyöngyvirágszál! esti ha-

A nagyságos asszony hivat egy-két szóra
Biró Panna arcán halovány pír támad,
Ugy elnézi azt a tornyos uri házat . . .
»Messze oda az ut, nekem oly messze!
Gyöngye tábam addig vért is permetezne«.

Lágy harangszó kondul estéli imára,
Himes uj ruhát vált öregbiró lányka;
Nagy remegve kerül kertek alján végig,
Karmazsin csizmáján harmatos gyöngy

Szárnyas ajtó tárul, rózsailat árad,
panna ámul, szédül... lábán alig állhat.

Gyászos uriasszony bársonyos karszéken
Nézi merőn, hosszan, bú a két szemében:
»Jüszte közelebre, Panna, édes lányom!
Ezt a mai estét olyan kinosan várom.
Csecsemőnek tudlak, mindig kedveltelek,
Keresztvüzre is én tartottam fejedet; —
Im most én, az urnő, az anya —

[kőnyörgők:

Szívem drága kincsét add vissza te
[Györgyöt!]

Panna hallgat, sápad szeme könybe lábad
Uriasszony arcán nőttön-nő a bánat:
»Könyvéért cserébe vedd gyémánt-

Halvány bús orcáért tiz egész lelkemet;
Szóbeszéd se bántson: elvesz majd
Mondj le György fiamról, mondj le

»Könyvéért cserében kincsre én nem
György urfi szerelme kincsem,

Nagy szó köt hozzája,
Nagyságasszony kérem, ne átkozzon

Rontással nem éltem, isten a tudója!
Kis virágos kertem vétkül se rójjá . . .
Ha csak szívem kötne, — hasadjon

Esküöm meg nem szegem isten ujjá érne.«

Gyászos uriasszony bársonyos karszéken
Nézi lángra gyűlva, tör a két szemében:
»Félre hát előlem ledér parasztlélek!
Pellengérré álljon koldus neinzetséged!
Gyémántgyűrű helyett vasperec kezédre,
Szalmakoszoruból nésszék a fejedre!
Dús arany szín hajad töviglen vágatom,
Veszteden találjon enyhet mély bánatom;
Poroszló kisérjen fél vármegyehosszat,
Hirdesse világgá: köpni kell a rosszat!

Gyertyafény megrezzen, kinos sóhaj
Panna összebrzad e szörnyű székenben

Szólna — nem tud nem bir . . . hej
Nézése halottak hazajáró lelke . . .

Tornyos uriházból megyen roskadozva;
Vérző mély sebére gyógyírt ki is
Szeglet-ablak csörren, halk szó kél feléje

»Panna, szép szerelmem, várj el ma
— Biró Panna csak megy, csak fut

»Jaj, szülőanyádnak átka jön utánam!«

Tubarózsa hervad, Dér száll a mezőre.
Vig harangszó csendül uri esküvőre,
Nesz nép sorakozik ott az oltár körül,
Örömanya lelke csaknem sir, úgy örül.
Gazdag uri lányka szemlesütve térdel,
György tartja a jobbját reszkető kezével
Suttog papi szóra, hej, de más eszében!
»Szereted?« — »Szeretem! . . . isten

Násznap vigad, oszlik hajnalcsillag éled:
Kis mécs a csillagja boldog nászi éjnek
Nászagy ölen éden lágy szenderét tartja:
Ragyog piros ajkon váltott csók harmatja
Titkos ajtó nyílik halkan, érszerevén:
Biró Panna suhan nászagy közelébe.
Összebrzad, megál némán, nesztelenül,
Hőfőhár, ruháján virág-erdő terül,
Rozmaring-koszoru homlokán szegénynek

Bánatos arcján nyoma sincs a vérnek.
Kettős nyoszolyának láttán csakugy

Szörnyű boszu tüzel égő két szeméből.

»Jaj nekem örökre!... jaj neked éretem!
Jaj, amért a falu cégérése lettem! . . .
Folyjon piros véred lelkemért cserében;
Siron tul kísértésen leany-özvegységem!«

Panna benyul mélyen patyolat-keblébe,
Hosszu kés villan meg gyöngye kis kezébe
Borzadva hajlik a kettős nyoszolyára,
(Hej, nem így várt egy csókos

Csak néz . . . néz sokáig, hajnal

György feje megmozdul hitvese ölén.
Meggzólal álmában, ajkai remegnek:

»Esküszöm az égre, Panna, hogy

Csak egyedül téged, szívem drága

Panna csak áll, csak néz, — megered

Reszketve alrejtí azt a hideg vasat,
Szörnyű nagy fájdalma, — szíve majd
Még egyszer reád néz, örültek módjára,
Még egyszer rágondol sok ezer csókjára
Arany szín hajával borítja arcát,
Aztán meg sem áll a mély Tisza partjáig:
Megyen esküvőre, nászaj gyönyörébe,
Lágy karra öleli — hideg vőlegénye.

— Sto scsé za szemen krumpise kúpti, naj sze nemúdoma glászi v lanceláji „Kmetijszke družbe“ (v krčmi pri Benki naj vpise zaželjeno kolicsino i lásztnorócsno podpise), rávnotak sto cepíke scsé kúpti tūdi tak, ár je 'ze zádnye vrēmen tū. Vsze drūge potrebscsine sze dobjio za kotrige (thomassalak, szupf., klajno vápno, detelcsno szemen, itd.) pri trgóvci Čeh in Gáspár v M. Szoboti, ki szta zavūpnika družbe.

— 'Zelezniško progo od M. Szobote do Hodosa v zádnyem vrēmeni vendar zacsnejo poprāvlati, tōda nemeszto ti náj-szlabši svelarov dēvajo nōve. Isztina ka za tō delo nenūcajo k tomi razmeti delovoditelov i nevēmo kak bōde v isztini poprāvlena, dōnok pa pripoznaino, ka 'zelezniska oblászti nikaj delati dá te, gda sze 'ze neszrecse godidijo...

— **Odgovor Novinam.** Na prosnyo priobcsimo szledécsi dopisz: „Novine“ sze tek. I. v-8-moj numeri szpomenéjo z-Düevnoga Liszt, z-evang. 'zenszkoga družtva 25-te létnice őszvetka. Szevéda, ka nē z-káksega dob-roga nakanēnya podēzigane. Nebi bílő vrēdno na toga dob-roga nasega pri-játela (?) píszyne relikviáriati, vēm známo ka on z káksega námena píse od nász, ali da vidimo, ka je zdá 'ze D. Liszt onoga písztela kmicsno vidēnye na teliko prédro, ka ga rédno precsté, (Prvle je D. L. na inde bio djáni) nyemi toplo porácsamo naj ga bole pascslivo csté, ár nyemi z-oká be'ona bitré doli odide i k-csisztój szvet'osztí pride. Zdá escse nevidi prav, ár tak píse, ka je edna veszelica pri Dittrichi bíla. Nescse, ali pa n-vē rázlocska csiniti ka, ka je 'naprédávanye (előadás) i kaje 'veszelica (táncvígálm)? Ali je szkazlívéc, ali pa fasenszki bohóc? — Vcsiti nász scsé, ka naj denemo mív v D. Liszt pred cstitele? Na tō gledőcs nebomo tanács proszili od „Novin“. Nevidi sze nyemi, ka je mladézen cēlo nōcs plészala. Jeli je pa plesz za sztáre? ali je pa grēh? Ali pa v „Novin“ cstitelov i písztelov vesznicaj neplésejo? Plesz prepovedati szamo mōtai mozgōv lūdje mēnijo. Oh velka szkazlívost! Beata simplicitas! Vido szem jesz 'ze popa tūdi plészati, vido szem ga zapojenoga (no csi vodó predg), vido szem ga, Bōg mi za grēh nevzemi escse i 'zenszke kūsivati. Vē je on tūdi cslovek! Nadale-sztara sze csi szó diácke bíli pleszci? Tō vasz naj nebolí, mív escse nemamo v-táksi lejtaí diákov, ka bi vū veszelico sli! Vszáki sztariš zná, gda trbē szvoje dēte vū veszelico pūszttí, v-tom nede „Novin“ vrcanov naszledūvao. Brigajte sze vī za szvoje diáke. Právite, ka v-Düevnom L. düevnoga doszta nenájdete. 'Ze nájdete, szamo ga z-právoga námena cstíte, 'ze vasz pre-szvēti i raz'zené gláv kmico. Politiko tūdi nemamo v-nyem, tak je nē trbē vōvrz'ti. Tō bole szebi tanácsivajte! Dobro de csi vī vr'zete vō z-szébe prvle zagri'zenost. Poete nemrete vōvrz'ti (ár ji nemate) i zagvūšno te bole bránili Krisztusov návuk, kak od nevoscšénosztí i odiūnosztí podēzigani, zagvūšno te dobro példo kázali mladéznai, na stero nász szkazlívó opominate, ár tō rávno tak pride vō, csi bi sze szova cōnivala z-vrābla, ka velko glávó má. „Pribli'záva sze pogansztvo“? Bogme sze pribli'záva, gda ti tak zvāni glo-boke vere jedino vrēli krscsenici szko-

ron vszáko bucso z-pleszom, z-krvávím bitjem dokoncsajo, z-divjim mantrájo oróznika, z-cérkvi sz esztvo vkrád-nejo, szvoje patrōmse porobijo (za komuniztva) pa tej „Marijin Liszt i Novine cstéjo“ i csiszle noszijo na sinyekaj. — Priátel domá pometati domá! CSÚVAR.

Tisztelt Stevan Gazda!

Az árgyelusát, ezideig, alig tudtam lélegzethez jutni. Mán sokat akartam írni Önnek, de a nagy tengőrvíz, mely murszkat kerülgette, nem mertem egy kukkot sem szólni. Igaz, hogy mán nekem nem kellett fényleni, mert mán én a jobbakkal közösen tartozom, de mégis hát, az ördög nem aluszik, hátha a jobbakkal is magával sodorná az ár, s így következtessen engem is. Ezért mind-egyedül csendben viselkedtem a félelem hatása alatt. Hogy őszinte legyek csak ez léven oka hosszadalmas halgatásomnak, de neki bátorodva a mi murszka szobotai fővárosunk községi pénztárának üzemeltetői, tisztelettel szót kérek a falu „bűdös paraszt“ sáfarszékéből.

Hiába mi falun csak egészegebb erkölcsnek örvendhetünk. Minket nem csaphat be a községi pénztár kezelésénél holmi tojnék. Mi olyan csendesen viselkedünk, a görénynék olyan alázatos és meghunyászkodó fiai vagyunk, mint az mán a falusitól elvárható. Hogy a pénzkezelés rendjén megyen, azt kétségbe nem is vonjuk, hisz nálunk nincsen tojnék, ki a pénzt elkezelné, nálunk a bírónál marad... De ki is merjen szót emelni görénynye ellen, ha maga a vicespán sem mer! Mi falusiak is megtanultuk a katonáknál azt a reglamát, hogy a ferájer nagyobb ur mint az érmester, aki színteg nem mert dolgába beleszólni. Most mán csak várjuk a jobb időt, várjuk nem a görénnyt, hanem a valódi bíró választást s bizonyos, hogy az lesz beró kit a görénnyt Urrr akarni fog, s az nekünk jó lesz a pénzt elkezelni, meg a gazdák jüvedelmét besugni az adóprésbe... De mást akarok mondani.

Murszkában árvíz volt. Én tulajdonképpen nem attól ijedtem meg, hogy ott maguknál egy kis pucérjót csinált, mert hiszen 1919 januárjában ugyebár köztünk, a falusiak közt is éppen maguk városiak csináltak pucérjót, mikor kiscsapatnyi nagygyűlésre jöttünk ott a Dobrai előt össze. Még ma is élnek egy páran azok közül, kik géppuskát rakáltak az utca közepre s lövöttek azok közé, kik kenyeret adnak nekik. Ha ezek közül mindannyioknak az árvíz elvitte volna a fejét, csak testük maradna itt jelképnek, mely nem kérne ennit, nem ártana, de azért egy pár tisztoséges emberön kár lett volna.

Ezért ijedtem meg s eddig nem juthattam szóhoz és azért, ha az adóügyi hatóság és adóhivatalt elsodorná az ár, mely minket annyira jól ismer, hogy minduntalan felkeres üdvözléssel?...

Ezek nyomták oly sokáig löklőmet, ezt akartam már régen kiadni magamból, s mikor ez a tojnék ügye magamhoz térített, — kiböktem.

Viszontlátásra maradok tisztelettel
Falurossza.

— Egyházi hírl. Winter Görgy belincei káplán Prekmurjéből eltávozik s vissza megy a szombathelyi egyház megyébe. Megyés püspöke Zalaegerszegre osztotta be hitoktatónak. Őszinte sajnálattal vesszük tudomásul ennek a derék papnak az eltávozását; de egyuttal gratulálunk is neki. —

— Súlyos baleset a szőlőhegyen. A dolnja-lendavai szőlőhegyen inajenem halálos végű szerencsétlenségnek esett áldozatul egy három tagból borfejtő társaság. F. hó 19. én Miholics Józsefné vejevel és Horváth Ferenczcel Turniščéról Dolnja Lendavára ment a szőlőhegyre, hogy borát másnap átadja Horvát Iván belincei korcsmárosnak. — Miután a éjszakát a hegyen töltötték, a hajlékban jól befűtötték az új cserép kályhát s a meleg szobába tértek nyugovóra. Midőn Horvát másnap reggel a bor átvételére megérkezett, mint a három egyént eszméletlenül állapotban fekvő találta. — Horvát jóhiszeműleg azt tette fel, hogy itt alkohol mérgezés történt vagy hogy az illetők berugtak, s még mámoros állapotukban alszanak. — Ő tehát nyugodtan kezdte hordót megtöltögetni. — Később mégis gyanút fogott, s költögetni kezdte az alvókat. Azután látta, hogy itt komolyabb baj is van s már most segítség után nézett. — Orvost is hívtak az esethez s a vizsgálat kiderítette, hogy a súlyos bajt az új cserépkályhából kiáramló gőzök és gázok okozták s csak a véletlenesen meglátott, hogy ez eset halállal nem végződött. A betegek már addig kiheverték magukat s gyengélkedve bár, de hazatértek.

— Megkötötték az osztrák magyar kereskedelmi szerződést. Az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások teljes megegyezéssel befejeződtek. A szerződésben az osztrákok a liszt vámját 1.45 aranykoronában, a borét pedig 30 aranykoronában állapítják meg.

— Tűz. F. hó 22.-én még eddig ismeretlen okból kigyuladt Erjavec Mihály bratoncei gerent háza. Mentési munkálatoknál csak a szarvasmarhát sikerült kimenteni, sertések és összes gazdasági szerszám eléget. A kár nagy.

— Vendéglősök szövetségeinek országos kongresszusa Zidani mostban febr. 18.-án tartott meg. M. Sobota járás vendéglős egyesülete három taggal képviseltette magát a kongresszuson. Napirendre különféle vendéglős érdekű ügyek kerültek, melyek közt kiemelendők: taksa sérelmes megállapítása, egységes ipartörvény javaslat megvitatása, árdrágítási törvény javaslat elleni tiltakozás, vendéglős-ipar kamara létesítése záróórát illető ügy, stb.

SPORT.

NOGOMET.

Komaj se začelo spomladno vreme že so razpisane prvenstvene fudbal tekme za spomlad.

Sportni Klub „Mura“ bo igrat 7. marca v Murski Soboti prvenstveno tekmo z Merkurjem, dne 14. marca z Rapid-om in 11. aprila s Ptujom.

V Maribori bo mogel igrati dne 25. marca z ISSK Maribor-om in 25. aprila s Svobodo.

Az idei tavaszra már ki vannak írva a bajnoki mérkőzések. A „Mura“ Murszka-Szobotában fog mérkőzni a következő klubokkal: március 7-én Merkur-ral, március 14-én Rapid-dal és ápr. 11-én Ptuj-jal.

Mariborban fogják játszani március 25-én ISSK Maribor-ral és április 25-én Svobodával a bajnoki mérkőzést.

Tehát csülökre játékosok, hogy megmutassuk, mit tudunk.

KINO
v Murski Soboti.

V NEDELJO 28. februára
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

Zigano

Pustolovina u 8 čin.

U glavnoj ulozi:

HARRY PIEL

Räuber von

Monte Diavolo:

VSTOPNINA: Gornje lože 12 Din.,
spodnje lože 10 D., in II. prost 5 D.
Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Makulatura papír
(régí ujság)

olcsón kapható I. HAHN
papirkereskedésében M. Sobota.

Vsáki prázni, nedelo, četvrtki in soboto koncert. Svira ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasárnap
ugyszintén szombaton és csütörtökön koncert. Játsszik BARANYA.

VELIKA **Meolic** NAGY-KAVARNA KÁVÉHÁZ

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvun SHS.,
18 Din. v Ameriko 20 Din. Cena anonc
za 1 cm. med textom i izjave i poszlano
150 Din reklame 1— mali oglaszi 0-70 Din.
i davek. Pri vecskrat popuszt.

Rökopiszi, ki sže ne szhránijo i ne vrnejo sže
posilajo:
Reditelsztvo i oprávnisztvo Morszka Krajina
M Á R K I S E V C I br. 20.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
post. MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár 1 cm.-
ként: szövegközt és nyíltér 1-50, rendes
1—, aproh rdetés 0-70 Din és az illeték.
Többszörinél engedmény.

VÉRSZTVENO. Nas szadovnyák.

(Nadaljávanye.)

Baumanova reneta ali
nakrátci baumanovka je zimsko
jaboko. V zádný lêtá sžo za-
cséi tó szorto celô priporôcsati
i siriti Drêvo v mladostti preci
mocno raszté. Cveté keszno i je
nê obcsütivo. Gledôcs na lego i
zem, ô je ne prebráno. Dobro
raszté tûdi v szúhoj zemlê i pod
mrzlêsov klímov ednáko, szamo
naj je rê premokra zemla. Da
odgojimo rédnô korêno, jo trbê
na vszako formo obrezávati
Rodí szád pricajti i bogato. Ta
szorta je prîlcsna za naszade
tak v ogracsekaj. kaktûdi na pô i
Sztêdnye veliki szád je po formi
i fârbí razlicsen, navadno neszt-
metricsen. Gledâ kôza je ze-
lenkasztó rumenkaszte temelne
fârbe, na spici pa szkoro szploh
krvâvorudêce razmázana. Gra-
bica oko'i trneka je zelenkasztó-
erjâvo erjasztó. Povidna je mála,
silasztá mûha (rô'zica) v vózki,
od fíni gûb obdânoj globíni. Ru-
menkasztó ali csiszto bêlo mészô
ne poerjâvi taki na zrâki, je trd-
no, ofrisajôcsêga 'zmaja, pa brezi
dijêka. Zori oktobra, zrelo posz-
tâne januára i sže dr'zi do aprila.
Ne vejne (neogobvê) i szkóm du-
ze sztojí, tem 'zmajnêse posztâne.
V szhrambi szamo 5-6% ov zgû-
bí z szvoje têze. Neobcsütílvoszti
prôti pozébi, trpe'znoszti i neob-
csütílvoszti pri prevázanyi, po-
szebno pa lêpa, zapelfva fârba,
priporôcsajo tó szorto. Za jabocs-
nico je nê tá nájbogsa, ár má
szamo 10% ov cukrove i 4% ov
kiszilinszke vszebine.

Kanadka, tûdi pariski
rambur, je zimsko jaboko.
Szpádne v rodbino ramburszke
renete. Drêvo v mladostti preci
mocno rakzté, naprávi pa li
sztrêdnye veliko korôno. Cveté
preci keszno, tak da nanikoj odí-
de koncibár edem tao cvetja za
volo nevugodnoga vrêmena. Ro-
dovitna, zadoszta vla'zna zem-
la i topla lega sžo za ka-
nadko glávna dugoványa. Gde
sžo dâni tê pogoji, tam jo je
vrêdnô pôvati. Raszté na pôli i
v ogradaj na vszako formo. Prva
lêta, da mocno pogányá, jo na
dúgo rêzemo, kesznê pa 'ze na
krátko. Zadosztina i rédnâ rodo-
vitnoszt, razmerna neobcsütílvoszti
prôti fuzikladiji lisztja boleznam,
krvnim vûsám itd, dopadajôcsa i
ednákomerna velikoszt i dobriôta

szadû, poszebnô priporôcsajo tó
szorto. Szád je gûbasztó-szhob-
leni, ali nikak potlâcseni ali pa viszi-
ki. Rébra, ki sže vlecséjo prêk cêlo-
ga szadû, ga delajo nikak robá-
toga i na edno sztrán potísnýe-
noga. Na velikoszt je sztrêdnye
velívi i prav veliki. Lêpo jaboko
vága okôli 220 gramov i obsze-
ga, prêk trneka i mûhe merjeno,
okôli 255 milimetrov. Kôza je
debela, koszmata i na drêvi ze-
léna, kesznê zelenkasztórumena,
na szuncsevnom krají vcsaszi
motnoerdecskaszte temelne farbe.
Prav povidne sžo nanyê 'noge
erjaszte piknye. Bêlo meszó hitro
poerjave na zra-i, 'zmaja je pa
celo odlocsnoga. Zori oktobra,
je zréa januára, dr'zi sže do
aprila. V szhrambi zgûbí 12% ov
t'ze i rada chne Szabese raz-
viti szád je pa za vsaki nûc
od'ocsno dober. Ár vszebûje
14% ov cukra, 6-7% ov kiszili-
ne i 0.75% ov csreszlovine, je
szád preci dober za jabocsnico.
Nê je csûda, csi sžo nasi szadû-
rêci tak hitro szpoznali tê od-
licsne lasztnosztí.

Damasonova reneta ali
nakrátci damasonka je zimsko
jaboko. Tó je sztárodávna fran-
cuszka szorta, ki sže je prinasz
tûdi preci razsirila. Zrásza je
mocnoga, záto jo v szadovnyák-
kaj radi nûcâjo za odgojo szteb-
le. Cveté preci keszno. Cvet je
ne obcsütívi. 'Ze'ê dobro, têzko
hladno zemlo, gledôcs na lego
je pa nê prebrána. V bre'zni,
tûdi mrzli legaj szkoro bôgse
raszté nego v ravnini i v topli
legaj. Roditi v kratkom zacse i
dobro vszako drûgo ali trétje
leto. Priprávnâ je za polszko
szadjarsztvo na trávníkaj, nyivaj
itd. Proti fuzikladiji (Fusicladium
dendriticum, almafelek ragyaja)
To je edna bolezni od gobe, ki
csarne krpe narédi na cepik mla-
dikaj i szád je preci obcsütívi.
Szád je oblikov, nikelko edno-
sztranzski, sztrêdnye veliki. Te-
melna fârba kôze je rumenkasztó-
tozeleno i véksi tao prevlecsena
z szivoerjavó erjov. Od szunca
sztráni je povidne rudêce farbe
ali erjavorudêce marmorirana.
Trnek je tenki i lesznati. Meszó
je zelenkasztóbêlo, trdovato i
'zupnasztó, 'zmaj prijétén. Zori
sže oktobra, szád ozrelí decem-
bra i sže dr'zi do aprila. Prebérati
je szád po mogôcsnosztí keszno
i na hladnom mesztí szhrániti. V
szhrambi zgûbí 11% ov od têze.
Tá szorta je dobra za oddajo,
ár sže racsuna za sztolno (taffel)

pa tûdi za vszáki drûgi nûc. Pri
14-15% ov cukrove, 6% ov kiszili-
ne i 0.9% ov csreszlovini je po-
szebno vrednosztina za jabocs-
nico. (Dale.)

Akácijovo flanco

ca 500 jezero falátov,
mocno má za oddati
veleimánye gr. Szapáry
v M. Szoboti. Sto nûca
szadike, naj sže glászi
v grádi v M. Szoboti.

Akácafa csemete

erôs, közel 500 ezer da-
rab eladó. Kinek szük-
sége van rá, jelentkez-
zék gr. Szapary urada-
lom intézőségénél (kas-
tély) Murszka Szobota.

Eden cilinder

za melo szejati sztrêdnye ve-
likosztí sže kûpi, dupliski
r'zeni valják (henger) sže pa
vzeme za szimpla 11 A. va-
lêk. Sto má, naj sže glászi v:
VODNI MLIN PUCONCI.

D u p l a rozshengerért
szimpla 11-es A. adatik és
kerestetik egy drb középnagy
szita (cilinder) megvétélre,
VIZIMALOM PUCONCI.

Pincér tanoncnak

jobb házból való fiu felvétetik
márc 15 vagy ápril 1 belépésre
ČERNJAVIČ vasuti vendéglôben
Murszka Szobota.

LEGUJABB

Párisi és Bécsi kalapmodelok ka-
lapujdonságok nagy választékban
állandóan raktáron. Gyászkalapok
rendelésre 24 ora alatt elkészül-
nek. Mindenemû kalap alakítások
elválaltatnak. Filz kalapok 100
Din-tól, bársony kalapok 160
Din-tól kezdve kaphatók. Ugyan-
ott nagy választék kötények, ha-
risnyák, mindenemû kötöt áru
gyermek és felnötek részére,
pipere és rövid áru czíkek nagy vá-
lasztékban a legolcsobb napi áron.

A. Király

trg. z klobuki, perilom i krátkim blágom
M. SOBOTA (Berger-féle ház).
**Szolid Pontos ki-
árak! szolgálás!**

Tr'ztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJUBLJANA: febr. 26.

100 kg.	Psenica—Buza	Din.	315—
„	„ Zito—Rozs	„	215—
„	„ Ovesz—Zab	„	180—
„	„ Kukorica	„	150—
„	„ Proszô—Kôles	„	215—
„	„ Hajdina	„	260—
„	„ Szenô—Széna	„	72-50
„	„ Graj—Bab csres.	„	300—
„	„ zmésan—vegyes bab	„	200—
„	„ Krumpli	„	75—
„	„ Len. sz.—Lenmag	„	500—
„	„ Det. sz.—Lóherm.	„	2400

BENKO: febr. 26.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikôv.) Bika	7-50	8—	8-50 9—
Telice) Ôszô	7-50	8—	8-50 9—
Krave) zsvô Tehén	2—	3—	4-50
Teoci) Borju			8— 9—
Szvinyé—Seriès		14—	16—
Mászt l-a—Zsirl-a.		28—	35—
Zmôcsaj—Vaj			30—
Spê—Szalona			25—
Belice—Tojás 1 drb.			1—

Pênezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	56-40
100 Kor. Budapest	= „	0.079
1 Schil. Becs	= „	7-97
1 Kor. Praga	= „	167-40
1 lira	= „	227-50
Zürichben 100 Din	=	9 17 sfrk

LEGJOBB

regények

magyar nyelvben
már használt állapot-
ban, rendkívüli olcsó
áron kaphatók.

Családok

részére szórakozásnak

Uj idők

és

BORSZEM JANKO

kapható:

I. HAHN

papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.